

«Είμαστε παιδιά»

Συμμετοχή ομάδας παιδιών από τη Στ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Θωμά Βοιωτίας
Μαθητές/-τριες που συμμετείχαν: Ανθή, Βασίλης, Νάνσυ, Σοφία, Χρήστος, Χριστόφορος
Υπεύθυνη Εκπαιδευτικός: Θεοδώρα Σ. Τζιαμπάζη (ttziampazi@gmail.com)

Κουπλέ:

Θέλω με τους φίλους μου να κάνω beat box

Δε θέλω να με βλέπεις σαν σάκο του μποξ

Δεν μου αξίζουν σημάδια ούτε και μελανιές

Εκτός αν βάψω το κορμί μου για πλακίτσα με μπογιές

Προσβολές και σχόλια υποτιμητικά

Σαν φριχτή μουσική στα μικρά μου αυτιά

Έχω ανάγκη φροντίδα, ζεστασιά, ηρεμία

Λόγια αγάπης που ηχούν σαν γλυκιά μελωδία

Δε θέλω λέξεις που τρυπούν σαν καρφιά

Μόνο κάρφωσε στον τοίχο μια δική μου ζωγραφιά

Δε μ' αρέσει μπαζούκα να κρατάω στα χέρια

Ας μην είμαστε άλλο πια στα μαχαίρια

Ας ελευθερώσουμε λευκά περιστέρια

Το μόνο όπλο που σίγουρα μ' αρέσει

Είναι το νεροπίστολο, αυτό ας μου τις βρέξει!

Δε θέλω να μ' ελέγχεις λες και είμαι μαριονέτα

τα παιχνίδια για μεγάλους δεν τα θέλω, τέλειωσέ τα

Δεν είμαι μαριονέτα, μα θα ήθελα πολύ

να δω μια παράσταση κουκλοθεατρική

Με έναν σουπερ ήρωα για πρωταγωνιστή

που έχει να μου δώσει μια συμβουλή σοφή:

Εγώ κάνω κουμάντο στο δικό μου το κορμί

Δε μ' αρέσει να με κλείνουν μέσα σε μια γυάλα
όπως ένα χρυσόψαρο, γεννήθηκα για άλλα
εύκολα δεν ξεχνώ, να ξέρεις πως θυμάμαι
για όλα τα σημαντικά θέλω να μιλάμε
ούτε είμαι αντικείμενο διακοσμητικό
μέσα σ' ένα σαλόνι βάζο κεραμικό

Γέφυρα:

Είμαστε παιδιά και χρειαζόμαστε νεροπίστολα, μπογιές
κρεμαστές στον τοίχο δικές μας ζωγραφιές
Είμαστε παιδιά και χρειαζόμαστε κουκλοθέατρα, σοφές συμβουλές,
λευκά περιστέρια, λέξεις μελωδικές

Ρεφρέν:

Είμαστε παιδιά και ας ελπίσουμε
ότι τα δίκια μας θα βρούμε
Αν σας τα τραγουδήσουμε
Είμαστε παιδιά και θα μιλήσουμε
με μια φωνή ώστε να ζούμε
στον κόσμο που αξίζουμε

--

Στο mail επισυνάπτονται οι φόρμες συναίνεσης και ενημέρωσης των γονέων/κηδεμόνων.

Ακολουθεί η παρουσίαση του διδακτικού σεναρίου:

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ: «Αν σας τα τραγουδήσουμε;»

Αφορμή/πλαίσιο: Το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής της Στ' Τάξης (4B, Κεφ.2, Τα δικαιώματα του παιδιού) σε συνδυασμό με τον διαγωνισμό στιχουργικής «Τα δικαιώματά μας γίνονται τραγούδι» από το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Προθέρμανση: Η συγγραφή των στίχων έγινε **δια ζώσης**, ωστόσο υπήρξε ένα στάδιο «προθέρμανσης» και εμψύχωσης κατά τη διάρκεια της τηλεκπαίδευσης. Μέσω της πλατφόρμας webex και της e-me δόθηκε στα παιδιά υλικό για τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του παιδιού. Τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες (breakout sessions) διάλεξαν ένα δικαίωμα, έγραψαν τα στιχάκια τους και τα παρουσίασαν στην ολομέλεια. Έπειτα τα αντέγραψαν στην πλατφόρμα e-me ως σχόλια σε ανάρτηση αφιερωμένη σ' αυτή τη δραστηριότητα.

Με την επιστροφή μας στο σχολείο, ορισμένα παιδιά εκδήλωσαν ενδιαφέρον για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό. Αυτό σήμανε την αρχή ενός εργαστηρίου δημιουργικής γραφής.

Υλοποίηση:

- 1) **Με ποιο δικαίωμα;** Κάναμε ψηφοφορία για να επιλέξουμε το δικαίωμα που θα γινόταν το θέμα των στίχων μας, αφού είδαμε επιλεκτικά κάποια τμήματα της Σύμβασης (κυρίως τα άρθρα «με απλά λόγια»). Επιλέξαμε τα δικαιώματα για την προστασία από την κακομεταχείριση και από κάθε μορφής εκμετάλλευση. Τα παιδιά στήριξαν την επιλογή τους με επιχειρήματα και θεώρησαν ότι τα συγκεκριμένα άρθρα είναι πολύ επίκαιρα.
- 2) **Τι δηλαδή;** Συζητήσαμε το περιεχόμενο των δικαιωμάτων για να δούμε τι γνωρίζουμε και τι πιστεύουμε. Καταγράψαμε όψεις και παραδείγματα κακομεταχείρισης.
- 3) **Το τραγούδι μας:** Πήραμε κάποιες αποφάσεις για το περιεχόμενο και τη δομή του τραγουδιού.
 - a. Συμφωνήσαμε ότι δεν θέλουμε να μιλήσουμε μόνο για μια μορφή κακομεταχείρισης, αλλά για αρκετές. Προέκυψαν οι ενότητες: σωματική βία, ψυχολογική βία, σεξουαλική κακοποίηση, παραμέληση, οικονομική εκμετάλλευση/παιδική εργασία.
 - b. Τα παιδιά πρότειναν να μιλάει σε κάθε στροφή/θεματική ενότητα του τραγουδιού μια παιδική φωνή που θα παρουσιάζει μια μορφή κακομεταχείρισης
 - c. Στην παρότρυνσή μου να σκεφτούν μια ιδέα που θα δίνει την εντύπωση ενότητας και συνοχής στο κείμενο, πρότειναν να γίνεται στο τέλος μια ένωση όσων έχουν πει αυτές οι φωνές για να φανεί η συλλογικότητα (το «μαζί»). Στο τραγούδι το τμήμα αυτό φέρει την ετικέτα «γέφυρα».
- 4) **Κεντρικό μήνυμα- ρεφρέν:** Ρώτησα τα παιδιά ποιο θα ήθελαν να είναι το κεντρικό μήνυμα του τραγουδιού, ώστε να στήσουμε το ρεφρέν. Θεώρησαν ότι το πιο σημαντικό είναι η ελπίδα και να μιλάμε με θάρρος και χωρίς φόβο για τα δικαιώματα αυτά. Σε αυτό το σημείο αναδύθηκε εκ νέου η δύναμη του «εμείς» και

του «μαζί». Τα παιδιά χωρίστηκαν σε δυο υποομάδες, έκαναν δοκιμές και κατέστρωσαν ρίμες για το ρεφρέν.

- 5) **«Αρνητικό/Θετικό»-κουπλέ:** Παρουσίασα στα παιδιά μια ιδέα μου ως τεχνική δημιουργικής γραφής για το κουπλέ: Να ακολουθήσουμε μια αντιθετική δομή όπου κάθε θύμα θα δίνει μια εικόνα της εκμετάλλευσης που υφίσταται. Έπειτα, υιοθετώντας μια νέα προοπτική, θα προσπαθήσουμε από αυτή την αρνητική εικόνα να βγάλουμε μια θετική εικόνα η οποία αντανακλά τη χαρά της παιδικότητας. Με άλλα λόγια, κάνουμε ένα αναποδογύρισμα, «από αυτό που δεν μου αρέσει να παθαίνω περνάω σε αυτό που μου αρέσει και που ταιριάζει στην παιδική ηλικία μου». Είναι πράγματα που μοιάζουν αλλά δεν είναι ίδια. Εδώ μοιράστηκα με τα παιδιά δικό μου παράδειγμα/προσχέδιο που έγραψα για λόγους εμπύχωσης και καλύτερης εξήγησης.

Παράδειγμα: Παιδική εργασία πίσω από μεγάλες αλυσίδες ένδυσης. Φέρνω στο μυαλό μου την εικόνα ενός παιδιού που δουλεύει ολημερίς και «ζουμάρω» νοερά σε κάτι κουμπιά που πρόκειται να ράψει. Σκέφτομαι τι άλλο ενδιαφέρον θα έκανα με αυτά/μια δραστηριότητα που ένα παιδί θα απολάμβανε.

Παράδειγμα 1

Δεν μου αρέσει να με βλέπεις όπως μια μηχανή

να με βάζεις να ράβω να με έχεις σαν σκλάβο

Μ' αναγκάζεις να βάζω στις ζακέτες κουμπιά

Θα μου άρεσε να παίξω τρίλιζα μ' αυτά

κι ίσως σε προσκαλέσω σε ένα τουρνουά

Παραλλαγή

Αν ο κόσμος ήταν πιο κατάλληλος

Αν ήμουν μαθήτρια και όχι υπάλληλος

αντί να ράβω τα κουμπιά στο παντελόνι

θα τα κολλούσα σαν μάτια σε ένα μπαλόνι

Τα παιδιά «μπαίνουν στο νόημα» μετά από αυτό και κάνουμε καταιγισμό ιδεών με τέτοιες διπλές εικόνες (άσχημο/όμορφο βίωμα).

- 6) Στην επόμενη συνάντηση γράφουμε, σβήνουμε και ξαναγράφουμε στον πίνακα τους στίχους, ανακατεύοντας και αντικαθιστώντας λέξεις, κάνοντας ελιγμούς και συμπληρώνοντας ο ένας τη σκέψη του άλλου. Εγώ ως εκπαιδευτικός δίνω εναλλακτικές, καθοδηγώ, ενθαρρύνω, προτείνω, φροντίζω να προσεγγίζουμε τη γραφή ως παιχνίδι που έχει «κολλήματα», εκπλήξεις και αναθεωρήσεις. Σε κάποια σημεία παρακάμψαμε τη δομή όπως πρωτοπαρουσιάστηκε, καθώς κάτι άλλο έδωσε ώθηση στη στιχουργική (π.χ. μια λέξη που ομοιοκαταληκτούσε, μια εικόνα,

μια μεταφορά). Επίσης, η ενότητα παιδική εργασία αντικαταστάθηκε από την παιδική στράτευση.

Τελικά...

Ο προγραμματισμός μας με δεδομένα τα χρονικά περιθώρια που δώσαμε για αυτό το πρότζεκτ δεν επέτρεψε να προχωρήσουμε σε μελοποίηση, αν και θα το θέλαμε. Ωστόσο, με πολύ ενθουσιασμό σας στέλνουμε τους στίχους και αυτό το κείμενο που περιγράφει το σχέδιο εργασίας. Πέρασαμε ξεχωριστές στιγμές συζητώντας τόσο σημαντικά πράγματα καθώς πλάθαμε κάτι πρωτότυπο παρέα.

Σας ευχαριστούμε!